

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Montaigne Lyceum (21GU07)

2026-2027

Kiekendiefstraat 25
2496 RP 's-gravenhage

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Onze school & passend onderwijs.....	4
2.1	Algemene gegevens	4
2.2	Visie.....	5
2.3	Onderwijs en ondersteuning.....	6
2.4	Specialismen.....	8
2.5	Voorzieningen	9
2.6	Onderwijsaanbod	10
2.7	Fysieke ruimten.....	11
2.8	Protocollen.....	12
2.9	Leerkrachtvaardigheden	13
3.	Organisatie van de ondersteuning.....	15
3.1	Ondersteuningsroute binnen de school	15
3.2	Samenwerking met kern- en ketenpartners	15
4.	Bijlage	17

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	Juli 2026
Naam van onze school	Montaigne Lyceum
Onderwijstype	Voortgezet onderwijs (VO)
Naam van ons schoolbestuur	Stichting Lucas Onderwijs
Naam samenwerkingsverband	SWV Zuid Holland West
Onderwijsniveaus onderbouw	HAVO MAVO VWO - Atheneum VWO - Gymnasium
Onderwijsniveaus bovenbouw	HAVO MAVO VMBO KL VWO - Atheneum VWO - Gymnasium
Leerjaren	Bovenbouw Onderbouw

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

Bij de vormgeving van ons onderwijs hebben wij ons laten inspireren door de 16e-eeuwse Franse filosoof Michel de Montaigne. Hij schreef onder meer over het onderwijs, dat in zijn tijd voornamelijk bestond uit studie van klassieke werken en leren uit boeken. Daarbij werd een leerling niet verondersteld kritisch te zijn. Montaigne vond het juist essentieel dat leerlingen zich informatie écht eigen maakten. Leren begon voor hem bij verwondering en nieuwsgierigheid van zijn leerlingen. Leren gebeurde niet alleen uit de boeken. Goede leraren namen hun leerlingen mee de wereld in en lieten hen leren van interactie met elkaar. Zó leerden zij pas kritisch denken, werden zij actieve studenten en deden zij échte kennis op, aldus Montaigne. Wij hebben de onderwijsideeën van deze filosoof samengevat tot: 'Leren van jezelf, leren met elkaar en leren in de wereld'.

Toelichting op onderwijsconcept

Naast de reguliere klaslokalen maken we op het Montaigne Lyceum gebruik van leerdomeinen. Deze ruimtes zijn bij uitstek geschikt voor onderwijs op maat, zelfstandig werken en samenwerken. Dit maakt ons onderwijs dynamisch: leerlingen volgen vaklessen én werken individueel of in groepjes aan opdrachten.

Veel brugklasleerlingen zijn vanuit het basisonderwijs al bekend met weektaken. In de brugklas sluiten we daarop aan met studiewijzers. Deze aanpak helpt leerlingen om stap voor stap meer verantwoordelijkheid te nemen voor hun leerproces. Ze ontwikkelen zelfstandigheid en ervaren steeds meer eigenaarschap over hun leerdoelen.

Het domeinonderwijs zorgt voor een afwisselend programma. Leerlingen maken gebruik van verschillende werkvormen, soms op aanwijzing van de docent, soms op basis van eigen keuzes. Zo leren ze niet alleen de lesstof, maar ook zichzelf aan te sturen. Juist die balans tussen instructie en zelfstandigheid maakt het onderwijs op het Montaigne Lyceum zo bijzonder.

Onze visie op passend onderwijs

Op het Montaigne Lyceum staat de persoonlijke ontwikkeling van de leerling centraal. Door het werken met leerdoelen en in leerdomeinen is ons onderwijs afgestemd op het niveau, werktempo en de behoeften van de leerling.

Docenten krijgen veel ruimte om zelf keuzes te maken in de manier waarop ze leerlingen begeleiden, en er is veel aandacht voor coaching, begeleiding en samenwerking tussen leerlingen.

Binnen de grenzen van wat de school kan bieden leveren we zo veel mogelijk maatwerk om leerlingen optimaal te ondersteunen.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Basisondersteuning

Op onze school streven we ernaar dat elke leerling zich veilig, gezien en ondersteund voelt. We bieden een stevige basis aan begeleiding en ondersteuning die voor alle leerlingen toegankelijk is.

Deze ondersteuning bestaat uit:

- Een positief en veilig pedagogisch klimaat;
- Vroegtijdige signalering van leer- en gedragsproblemen;
- Differentiatie in de klas en begeleiding op maat;
- Een mentor als vast aanspreekpunt voor elke leerling;
- Samenwerking met ouders en externe partners;
- Professionalisering van ons team op het gebied van leerlingondersteuning.

Onze basisondersteuning is afgestemd op de richtlijnen van het Samenwerkingsverband VO Haaglanden en wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig versterkt. Zo zorgen we ervoor dat elke leerling de ondersteuning krijgt die nodig is om zich optimaal te ontwikkelen.

Sterke punten in onze ondersteuning

Als school hechten we veel waarde aan een sterk pedagogisch klimaat. Dit vertaalt zich in een veilige en prettige sfeer binnen de school. Ons mooie gebouw draagt hieraan bij, net als de positieve omgang tussen leerlingen onderling. We vormen een hecht team dat zich betrokken voelt bij zowel de leerlingen als bij elkaar. Er is volop ruimte voor persoonlijke aandacht en ontwikkeling. De mentor speelt hierin een centrale rol: hij of zij is het eerste aanspreekpunt voor leerlingen en ouders/verzorgers, en vormt de spil in de begeleiding.

Aanvullend bieden wij veel ondersteuning in de basis. Een aantal hiervan zijn interne begeleiding, executieve functie-training (EF), coaching voor hoogbegaafde leerlingen, trainingen voor faalangstreductie en examenvrees, en begeleiding bij (verstoorde) groepsdynamiek.

Wij vinden het belangrijk om onze leerlingen niet alleen een stevige basis te bieden, maar ook kansen tot verbreding en verdieping. Dat betekent extra aandacht om talent te ontwikkelen, bijvoorbeeld door het volgen van onze masterclasses.

Grenzen aan onze ondersteuning

De grenzen aan de ondersteuning die de school biedt, hebben te maken met de hoeveelheid uren die de leerling aan extra begeleiding nodig heeft, maar ook de mate van directe (fysieke en persoonlijke) begeleiding. Voorbeelden hiervoor zijn dat we gedurende de lesdag geen hand-in-hand begeleiding kunnen bieden. Ook hebben wij geen time-out ruimte. We kunnen geen onderwijs bieden aan leerlingen die door welke reden dan ook niet naar school komen.

Cognitieve ontwikkeling:

- met een (zeer)ernstig disharmonisch intelligentieprofiel
- met een verstandelijke beperking
- met (zeer)ernstige geheugenproblemen

Leren:

- met (zeer)ernstige leerachterstanden
- met leerachterstanden doordat ze nieuw in Nederland zijn (ISK-leerlingen)

Gedrag:

- geen grenzen kennen
- geen autoriteit erkennen
- de veiligheid aantasten
- ernstig storend gedrag vertonen in het onderwijsleerproces
- ernstige spijbelproblematiek hebben, weigeren om naar school te gaan
- met een combinatie van leer – en gedragsproblemen

Sociaal-emotionele ontwikkeling:

- geen contact kunnen leggen
- ernstige vorm van autistisme
- ernstig agressief gedrag t.o.v. docenten en/of medeleerlingen
- vertonen van seksueel overschrijdend gedrag
- ernstige verslavingsproblematiek

Lichamelijke situatie:

- niet in staat zijn tot eigen lichamelijke verzorging
- waarbij medisch handelen noodzakelijk is
- leerlingen met een volledig visuele of volledig auditieve handicap

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

Versterken van de pedagogische communicatie met leerlingen.

Vergroten van de deskundigheid in signalering en passende ondersteuning.

Versterken van professionele gespreksvoering en gedeeld eigenaarschap.

Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Op de school aanwezig

Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur

Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

2.4 Specialismen

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de specialisten die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Specialisten	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Decaan / loopbaanbegeleider			
Leerlingbegeleider			
Docent-coach ondersteuning bij ontwikkelen van executieve functies			
Docent-coach leerlingen met (kenmerken van) hoogbegaafdheid			
Docent-coach leerlingen met (kenmerken van) ASS		Click or tap here to enter text.	
Gedragsspecialist			
Expert op het gebied van psychische- en gedragsproblematiek			
Ondersteuningscoördinator			
Trainer faalangstreductie			
Vertrouwenspersoon			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Schoolondersteuner SWV			
Leerplichtambtenaar			

2.5 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Begeleiding in kleine groepjes			
Bovenschoolse voorziening (OPDC / rebound)			

Toelichting voorzieningen

Bovenschoolse voorziening via het Samenwerkingsverband

Soms heeft een leerling tijdelijk meer ondersteuning nodig dan de school kan bieden. In zulke gevallen kan het Orthopedagogisch Didactisch Centrum (OPDC) in Den Haag (tijdelijk) uitkomst bieden. Het OPDC biedt een veilige en gestructureerde leeromgeving waarin leerlingen werken aan hun persoonlijke ontwikkeling, gedragsregulatie en leerdoelen. Het doel is altijd om de leerling zo snel mogelijk weer succesvol te laten terugkeren naar het reguliere onderwijs.

Onze school werkt samen met het OPDC en blijft tijdens de plaatsing verantwoordelijk voor het onderwijs en de voortgang van de leerling. Zo zorgen we samen voor een nieuwe kans en een passende route voor elke leerling.

2.6 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Onderwijsaanbod	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanbod extra uitdaging			
Aanbod studievaardigheden, plannen/organiseren of leren leren			
Aanbod versterken sociaal-emotionele ontwikkeling en welzijn			
Aanbod versterken sociale vaardigheden en de weerbaarheid			
Preventief signaleren op leerontwikkeling			
Preventief signaleren op sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag			
Vakgerichte ondersteuning			
Vakspecifieke examentraining			
Examenvreesreductietraining			

2.7 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten
Ruimte met individuele werkplekken
Lift
Ruimte voor één op één begeleiding
Rolstoeltoegankelijke ingang
Anders, namelijk ...
Praktijklokalen/-voorzieningen keuken

2.8 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol anti-pestten	Actief toegepast
Protocol dyslexie	Actief toegepast
Protocol meer- en hoogbegaafdheid	Actief toegepast
Protocol rouw en overlijden	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast
Protocol voorkomen schoolverzuim en thuiszitters	Actief toegepast

Anders, namelijk ..	Status
Veiligheidsprotocollen	Actief toegepast

2.9 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
N	Nog niet ontwikkeld
I	In ontwikkeling
O	Ontwikkeld
V	Ver ontwikkeld

Leerkrachtvaardigheden	#	N	I	O	V
Handelingsgericht werken	14	0%	0%	71%	29%

Indicator HGW	Score
Onze leraren kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.	Ontwikkeld
Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	Ontwikkeld
Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Ontwikkeld
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	Ver ontwikkeld
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Ver ontwikkeld
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	Ontwikkeld
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Ontwikkeld
Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	Ontwikkeld
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Ontwikkeld

Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Ontwikkeld
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Ontwikkeld
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Ontwikkeld
Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Ver ontwikkeld
Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	Ver ontwikkeld

3. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

3.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

De mentor speelt een centrale rol in de ondersteuning van de leerling. Leerlingen, ouders en docenten kunnen bij de mentor terecht met vragen of wensen, ook rondom extra ondersteuning. Wanneer de ondersteuningsbehoefte van een leerling de basisondersteuning van de school overstijgt, schakelt de mentor de coördinator passend onderwijs in om mee te denken over passende mogelijkheden.

Op basis van een inventariserend gesprek met de leerling, ouders, mentor, coördinator passend onderwijs en – indien van toepassing – interne of externe begeleiders, wordt de benodigde ondersteuning in kaart gebracht en zo snel mogelijk opgestart. Extra ondersteuning wordt vastgelegd in een handelingsplan of ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) en besproken in het Jeugd en Schoolondersteuningsoverleg (JES).

De coördinator passend onderwijs is verantwoordelijk voor de coördinatie, vastlegging en evaluatie van een deel van de basis- en de extra ondersteuning.

Ondersteuningsteam

Onze school werkt met een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Ons ondersteuningsteam bestaat in ieder geval uit de:

- Coördinator passend onderwijs
- Intern begeleiders
- Schoolmaatschappelijk werker
- Deskundige van het samenwerkingsverband

Ons ondersteuningsteam komt minimaal 6 keer per jaar bij elkaar.

3.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector
Hoger onderwijs (hbo/wo)
Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)
Regulier basisonderwijs (bao)
Regulier voortgezet onderwijs (vo)

Speciaal basisonderwijs (sbo)

Voortgezet speciaal onderwijs (vso)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner

Adviseur passend onderwijs / consultant van het SWV

GGZ / Jeugd-GGZ

Jeugdgezondheidszorg (JGZ incl. schoolarts)

Leerplichtambtenaar

Lokale overheid/gemeente

Schoolmaatschappelijk werk / gezinswerker

Samenwerking met Leerplicht

Het Montaigne Lyceum werkt samen met de afdeling Leerplicht om schoolverzuim zoveel mogelijk te voorkomen. Bij zorgelijk of oplopend verzuim kan een preventief gesprek met de leerplichtambtenaar worden ingezet. Het doel hiervan is om verzuim vroegtijdig te bespreken, eventuele belemmeringen in beeld te brengen en samen afspraken te maken die bijdragen aan een regelmatige schoolgang en het voorkomen van schooluitval.

4. Bijlage

Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulant begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings-, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen

	dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.
Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskundeproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.